

Beleidsvisie Stranden

Aan de gemeenteraad

VOORSTEL

Wij stellen u voor:

1. De Beleidsvisie Stranden vast te stellen.
2. In te zetten op variant 2B, faciliterende gemeente.
3. Een eenmalige kwaliteitsimpuls te verstrekken voor het opwaarderen van de stranden voor een totaalbedrag van € 240.000 en deze te verwerken in het aparte raadsvoorstel voor nieuw beleid tijdens de behandeling van Programmabegroting 2021.

INHOUD

INLEIDING

De gemeente wil de komende jaren het belang van de Oostrand voor recreatie en toerisme verder vergroten en het gebied nog meer als toeristische regio op de kaart zetten. In Perspectief Bestemming Flevoland is ook de ambitie aangegeven dat elke Flevolander profijt moet hebben bij het toerisme. De zone tussen de brug bij Elburg tot aan het Aquaduct bij Harderwijk wordt beschouwd als een intensieve zone: de Flevo Fun Fields met onder meer Dorhout Mees, Walibi Holland, het evenemententerrein en grote ondernemingen gericht op verblijfsrecreatie.

Ontwikkeling van toerisme en recreatie in de gemeente is gericht op de eigen bewoners én bezoekers van buitenaf. Steeds meer mensen weten de stranden van Dronten te vinden, ook als ze van ver komen. De consument wordt echter steeds kritischer. De strandbezoeker verwacht kwaliteit en een divers aanbod. De gemeente wil dat de kwaliteit van de stranden aansluit op de recreatiebehoefte van nu en in de toekomst. Dit vraagt om een meer toekomstbestendig beleid op de stranden. In 2017 is hiervoor de koersnotitie "Naar succesvolle stranden in Dronten" opgesteld. Deze is in de raadscommissievergadering van 11 januari 2018 behandeld, maar werd nog niet rijp geacht voor vaststelling in de raad. Vooral de participatie met omwonenden werd gemist.

Bestuursopdracht

In maart 2019 heeft het college een bestuursopdracht (zie bijlage) gegeven om te komen tot nieuw strandenbeleid door middel van een uitgebreid participatieproces. Hierin dienen heldere afspraken gemaakt te worden over de wensen van nu en de te verdelen verantwoordelijkheden. De rol van de gemeente ligt daarbij vooral op een eenmalige kwaliteitsimpuls op de stranden en de openbare orde.

Deze beleidsvisie is geschreven voor de acht stranden die de gemeente Dronten rijk is langs de randmeren. Deze stranden worden afgewisseld met natuurlijke stroken, ook wel de voorlanden genoemd. De voorlanden maakten deels onderdeel uit van de gebruikersovereenkomsten die met de ondernemers zijn afgesloten. Waar de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de overige voorlanden blijft dit ook in de toekomst zo. Waar de voorlanden onderdeel zijn van de gebruikersovereenkomsten worden deze ook in de nieuwe meegenomen.

Participatie

Vanaf de zomer van 2019 is een participatieproces doorlopen met beheerders, ondernemers, bewoners en andere betrokkenen om te komen tot een nieuw strandenbeleid. In dit participatieproces zijn een aantal concrete stappen genomen:

- Gesprekken ondernemers
- Enquête recreanten
- Enquête via drontenikpraatmee.nl
- Werkbijeenkomsten stakeholders
- 3^e (afronddende) stakeholderbijeenkomst

Samengevat heeft het participatietraject de volgende uitgangspunten opgeleverd:

- Stranden behouden
- Openbaarheid stranden
- Kwaliteitsimpuls
- Goede afspraken beheer en onderhoud zijn nodig.

Gebruikersovereenkomsten

Aan de kust langs de randmeren ligt een diversiteit aan stranden. Voor deze stranden zijn begin deze eeuw gebruikersovereenkomsten afgesloten om het beheer en onderhoud te regelen. In sommige gevallen was dat met een rechtsvoorganger van de huidige eigenaar. Deze overeenkomsten lopen de komende jaren af. In onderstaande tabel staat het jaartal aangegeven wanneer de overeenkomsten aflopen.

Naam strand	Beheerder	Contract loopt af
Spijkstrand	Europarcs Resort Zuiderzee	2020
Ellerstrand Noord	Europarcs Resort Zuiderzee	2020
Harderstrand Noord	Molecaten park Flevostrand	2020
Harderstrand Zuid	Molecaten park Flevostrand	2020
Ellerstrand Zuid	Ellerhaven B.V.	2026
Boschbergstrand	Aquacentrum Bremerbergse Hoek	2026
Abbertstrand	Eigenaar "At Sea"	2026
Bremerbaaistrand	Aquacentrum Bremerbergse Hoek	2035

In deze overeenkomsten is de verantwoordelijkheid tussen ondernemers en gemeente geregeld. De parkeerbelasting werd geïnd door de beheerder en in ruil daarvoor werd het onderhoud uitgevoerd. Een generatie later is de recreatiebehoefte veranderd, is er sprake van een verouderd parkeergeld systeem en zijn de verantwoordelijkheden vervaagd.

Beleidsplan

Bovenstaand proces met stakeholders, de beleidsanalyse en overige input hebben geleid tot voorliggend beleidsplan op de stranden. Hierin wordt als eerste een analyse gegeven van de huidige stranden, beleid en gebruik. Deze analyse vormt de basis voor de ambitie:

De stranden versterken het toeristisch-recreatief aanbod aan de oostkant van Dronten. Door het gebruik van de stranden te optimaliseren wordt het maatschappelijk en economisch draagvlak voor behoud en ontwikkeling van de kwaliteit van de stranden versterkt. Deze optimalisatie is mogelijk, gelet op de verwachte groei van de bevolking, de relatieve onbekendheid van de stranden en het huidige gebruik.

De ambitie is doorvertaald naar een zestal doelstellingen, nl:

1. Versterken kwaliteit van de stranden door diversiteit en variatie in voorzieningen die aansluiten op geselecteerde doelgroepen.

Door variatie aan te brengen in type strand en de aanwezige voorzieningen heeft de bezoeker keuze naar welk strand te gaan. Hierbij sluiten we aan bij de leisureleefstijlen zoals benoemd in de visie.

2. Versterken van de synergie van de recreatiestranden met het toeristisch-recreatief product. Door aan te sluiten bij het omliggend (verblijfs)recreatief product (kleur en activiteit) wordt de synergie in het toeristisch-recreatief product Dronten versterkt. Dit biedt met name kansen voor bezoekers die voor een langer verblijf naar de gemeente Dronten trekken.

3. Ruimte bieden voor ondernemerschap van huidige en nieuwe ondernemers. In de toekomst wordt de ruimte voor het ondernemerschap verder uitgebreid. Dit betekent dat voor de gewenste kwaliteitsverbetering van de stranden in belangrijke mate een appèl wordt gedaan op ondernemers.

4. Bereikbaarheid, met name voor de eigen inwoners. Door voorzieningen m.b.t. fietsparkeren, oplaadvoorzieningen e.d. aan te brengen wordt de bereikbaarheid verbeterd.

5. Optimalisatie van het beheer. We streven naar een kostenefficiënt beheer van de stranden. We zoeken met de stakeholders naar slimme beheersvormen waarbij het mes aan twee kanten snijdt: goedkoper en groener.

6. Samenwerking in promotie en informatievoorziening. De stranden zijn relatief onbekend, zowel bij inwoners van de gemeente Dronten als daarbuiten. Ingezet wordt op een betere promotie van de stranden.

De uitwerking naar de verschillende stranden geeft een beeld van het gebruik van de stranden. Dit is tevens vertaald naar een uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt inzicht gegeven in de te verwachten kosten, zowel eenmalig als structureel. Om uitvoering te geven aan voorliggende visie zijn drie hoofdvarianten mogelijk voor de rolverdeling tussen gemeente en stakeholders, nl:

1. Gemeente heeft stranden in eigen beheer
2. Faciliterende gemeente
3. In beheer bij ondernemers

Binnen deze varianten kan gekozen worden voor twee kwaliteitsniveaus: continueren van de huidige kwaliteit of een kwaliteit die overeenkomt met de voorliggende visie.

Kwalitatief goede stranden zijn in het belang van zowel de gemeente als de ondernemers. Kwalitatief goede stranden betekenen een meerwaarde voor het toeristisch recreatieve product van de gemeente Dronten en daarmee meer bezoekers van de stranden en recreatieparken. Hiermee vergroten we de toeristische waarde wat o.a. een positief effect heeft op de werkgelegenheid binnen de gemeente Dronten. Voor de ondernemers betekenen meer bezoekers meer inkomsten. Dit maakt dat er een gedeelde verantwoordelijkheid ligt voor het op orde brengen en houden van de stranden. Zowel vanwege de belangen van de ondernemers als de gemeente wordt voorgesteld te kiezen voor **variant 2, kwaliteitsniveau B** waarbij de gemeente faciliterend optreedt vanuit haar overheidstaak en het kwaliteitsniveau van de visie wordt gerealiseerd. Binnen deze variant brengt de gemeente de kwaliteit eenmalig op orde met het plaatsen van toiletvoorzieningen en benodigd onderhoud aan de voorzieningen. Doordat de overeenkomsten op verschillende momenten aflopen, is het mogelijk de benodigde investeringen uit te spreiden over

meerdere jaren. Het dagelijks beheer (schoon houden van strand, afvalbakken, toiletvoorzieningen en groenvoorzieningen) werd en wordt ook in de toekomst uitgevoerd door de ondernemers. Ook het jaarlijks onderhoud en controle op de veiligheid van de speelvoorzieningen vallen hieronder. Hiervoor zal een beheerplan inclusief groot onderhoud (grootschalige snoei groenvoorziening, onderhoud verharding, e.d.) in de toekomst worden gemaakt waarin duidelijk staat omschreven wie waarvoor verantwoordelijk is. Hierover gaan we met de ondernemers in gesprek. Waar deze gesprekken niet leiden tot afspraken kan er in het uiterste geval voor gekozen worden de stranden terug te geven aan de natuur

ARGUMENTEN

1.1 Breed gedragen visie

Sinds de zomer is een zorgvuldig participatieproces gevolgd om tot een zo breed mogelijk gedragen visie te komen. In de visie is het participatieproces uitgebreid omschreven. Een breed gedragen visie is ook nodig om tot uitvoering te komen. Samenwerking met de stakeholders is hierbij onontbeerlijk. Zowel ondernemers, beheerders als overige betrokkenen hebben via enquêtes, bijeenkomsten en persoonlijke gesprekken de kans gekregen om input te leveren voor het beleidsplan. Tijdens de laatste stakeholdersbijeenkomst is het beleidsplan op hoofdlijnen gepresenteerd. De geformuleerde visie en doelstellingen werden door de aanwezigen onderschreven, waarbij men aandacht vroeg voor de uitvoering.

1.2 Stranden vragen om kwaliteitsimpuls

Voor het beheer en onderhoud van de stranden zijn begin deze eeuw beheerovereenkomsten gesloten met diverse ondernemers. In sommige gevallen met de rechtsvoorgangers van de huidige zittende ondernemers. Door de lange looptijd van de contracten, nieuwe ondernemers en nieuwe inzichten is in de praktijk gebleken dat de gemaakte afspraken niet altijd even duidelijk zijn. De laatste jaren is er te weinig gedaan aan groot onderhoud waardoor de duurzame instandhouding van de stranden niet gewaarborgd is. Bijkomend effect hiervan is dat de kwaliteit van de stranden langzaam achteruit gaat. Door dit beleidsplan stimuleren we ondernemerschap en worden investeringen voorgesteld om de kwaliteit van de stranden te verhogen. Deze kwaliteitsimpuls verhoogt de belevingswaarde van de stranden waardoor het gebruik naar verwachting zal toenemen.

1.3 Openbaarheid en behoud stranden het uitgangspunt

Uit het gevolgde proces is duidelijk naar voren gekomen dat men veel belang hecht aan het behoud van de stranden en de openbaarheid daarvan. Dit is dan ook het uitgangspunt voor voorliggende visie. In de visie zijn daarom voor elk strand streefbeelden opgenomen.

1.4 Kwaliteit geeft meerwaarde

Met deze visie beogen we een kwaliteitsimpuls te geven aan de stranden. Hierdoor zal het bezoek aan het strand van bezoekers binnen en buiten de gemeente toenemen. Dit kan tot gevolg hebben dat er meer toeristen komen die langer verblijven en meer besteden. Dit kan een economische impuls geven aan de verblijfsrecreatie en werkt positief door in het imago van de gemeente Dronten.

2.1 Overheid en bedrijfsleven nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid

Waar de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt voor éénmalige investeringen om de kwaliteit op niveau te brengen, hebben ook ondernemers baat bij een goed onderhouden strand. Een strandpaviljoen op een net strand zal meer aanloop krijgen. Dit werkt uiteindelijk door in de inkomsten. De gemeente wil graag met deze ondernemers in gesprek om contractuele afspraken te maken om samen tot een optimaal beheer en onderhoud van de stranden te komen. Hierbij is het uitgangspunt dat de gemeente zelf geen stranden gaat onderhouden. Waar deze gesprekken niet leiden tot afspraken kan er in het uiterste geval voor gekozen worden de stranden terug te geven aan de natuur.

2.2 Faciliterende gemeente brengt basis kwaliteit

Met de keuze voor variant 2B, faciliterende gemeente, brengt de gemeente samen met de ondernemers de kwaliteit van de stranden op orde. Hierbij geldt als uitgangspunt dat alleen als er een ondernemer is, de gemeente gaat investeren. Met deze ondernemer worden nieuwe gebruikersovereenkomsten gesloten. Na ondertekening van de nieuwe gebruikersovereenkomst voert de gemeente eenmalig groot onderhoud uit op de stranden. Het plaatsen van toiletvoorzieningen, grootschalig groenonderhoud en het op orde brengen van het zandstrand vallen hieronder. Het dagelijks beheer en onderhoud blijft bij de aanwezige ondernemers.

2.3 Ondernemers krijgen de ruimte om te ondernemen

Activiteiten zorgen voor reuring op de stranden. Het trekt recreanten aan die op een ander moment terugkomen. De aanwezige ondernemers krijgen de ruimte om kleinschalige activiteiten (beachvolleybal, voetbal, e.d.) te ontplooien. Hierbij is samenwerking tussen ondernemers het sleutelwoord. Door de activiteiten op elkaar af te stemmen en hierover met elkaar in gesprek te gaan creëren we een gevarieerd aanbod.

Naast deze kleinschalige activiteiten wil de gemeente ook ruimte bieden aan grootschaligere strand gerelateerde evenementen, zoals het NK beachsoccer en -volleybal, passend binnen het evenementenbeleid van de gemeente. Deze activiteiten mogen geen concurrerend effect hebben op de evenemententerreinen binnen de gemeente.

2.4 Door goed onderhoud blijft basiskwaliteit op orde

De laatste jaren laat het onderhoud aan de openbare ruimte te wensen over. Ook hiervoor geldt dat dit door onduidelijkheden in de beheerovereenkomsten en de wisseling van eigenaren in de loop van de jaren minder geworden is. Om het gewenste kwaliteitsniveau te behouden is naast de eenmalige investeringen (argument 2.1) structureel onderhoud nodig. Jaarlijks onderhoud staat aan de basis van een net en kwalitatief goed strand. Een onderhoudsplan waarbij goed staat aangegeven wat ieders verantwoordelijkheid is geeft duidelijkheid. Met de beheerders/ondernemers worden afspraken gemaakt m.b.t. het dagelijks en groot onderhoud (grootschalige snoei groenvoorziening, onderhoud verharding, e.d.). Op deze manier houden we de basiskwaliteit van de stranden op orde. Als het kwaliteitsniveau eenmaal op peil is gebracht door middel van de eenmalige investering dan zijn de ondernemers verantwoordelijk.

2.5 Beheer & Onderhoud openbaar gebied binnen huidige begroting

Het uitgangspunt voor het beheer van het openbaar gebied (buiten de demarcatie van de stranden) is een meer extensief onderhoud van het openbaar gebied (veelal groen). Daarmee continueren we het onderhoudsniveau zoals dit al jaren wordt uitgevoerd (op basis van de huidige begroting) en er wordt dus geen hoger ambitieniveau voor het beheer en onderhoud van het openbaar gebied voorgesteld.

2.6 Bremerbaai vraagt om duurzame oplossing

Het project Bremerbaaistrand is in voorjaar 2016 opgeleverd en is sindsdien door veel mensen gebruikt als recreatiestrand. In die zin is het project dus een succes. Sinds de ingebruikname van het strand blijkt het strand niet stabiel te zijn. Aan de ene zijde kalft het strand af en het zand komt elders terecht.

De maatregelen tegen afkalving, die in 2016 zijn genomen, bleken onvoldoende te zijn. Gevolg is overmatige afkalving van het strandzand, de strandlijn die terugtrekt waardoor bomenwortels vrij komen te liggen en de waterlijn het "mijnsteen" pad bijna bereikt heeft. Hiervoor is een duurzame oplossing nodig. Om tot een duurzame oplossing te komen is onderzoek nodig naar de oorzaak van de afkalving en welke maatregelen nodig zijn om het tegen te gaan. Hiervoor zal door de gemeente een onderzoek worden uitgevoerd. De onderzoekskosten worden gefinancierd uit het reguliere budget.

Middelen

Een belangrijke streefwaarde uit het beleidsplan is om samen te werken aan stranden die

toegankelijk en schoon zijn, die goed worden beheerd en kwalitatief goede voorzieningen hebben. Met een éénmalige financiële impuls vanuit de gemeente, in combinatie met de nieuw af te sluiten beheerovereenkomsten, kan hier uitvoering aan worden gegeven. Een kwalitatieve impuls door volwaardige toiletvoorzieningen te realiseren en te voorzien in een aantal sport- en spelvoorzieningen. Op voorhand is rekening gehouden met de luxe variant.

De kosten voor deze eenmalige kwaliteitsimpuls voor het opwaarderen van de stranden voor een totaalbedrag van € 240.000 worden verwerkt in het aparte raadsvoorstel voor nieuw beleid tijdens de behandeling van Programmabegroting 2021.

Conform het beleidsplan zijn de structurele kosten aan de stranden voor rekening van de ondernemer. De kosten die op dit moment door de gemeente worden gemaakt voor beheer en onderhoud wijzigen niet.

KANTTEKENINGEN

1.1 Niets doen is geen optie

Niet instemmen met het beleidsplan betekent dat niet geïnvesteerd wordt in de stranden. De kwaliteit van de stranden zal naar verwachting verder achteruit gaan en hiermee de belevingswaarde van het totale gebied. Dit levert een negatief imago op en kan gevolgen hebben voor de bezettingsgraad van de vakantieparken en campings.

Daarnaast zou niet instemmen met het beleidsplan en daarmee het niet doen van investeringen in de stranden geen recht doen aan het gevolgde participatietraject met stakeholders en andere betrokkenen.

Niet te kiezen voor de luxe variant, maar voor de sobere variant, totale eenmalige kwaliteitsimpuls van € 90.000. Hiermee doen we geen recht aan de in de visie omschreven uitgangspunten en participatietraject. Dit zou betekenen dat we beperkte voorzieningen kunnen aanbrengen.

Het college

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

